

# Annáll fjármálamarkaða

Október 1999 - október 2000

## Október 1999

Hinn 25. október birti Seðlabanki Íslands verðbólgu-spá sem gerði ráð fyrir að meðalhækkun verðlags yrði 3,3% milli árána 1998 og 1999 en hækkun frá upphafi til loka árs 1999 yrði 4,6%. Spáð var að verðlag á fjórða ársfjórðungi myndi hækka um 1,0% eða 4,1% á ársgrundvelli.

Ríkissjóður seldi 51% hlut sinn í FBA. Söluverðmætið nam 9,7 ma.kr.

Hinn 25. október hóf Seðlabanki Íslands að birta á heimasíðu sinni, [www.sedlabanki.is](http://www.sedlabanki.is) tölfræðilegar upplýsingar um íslenskt efnahagslíf og varða þær einkum þá þætti sem heyra beint undir verksvið bankans. Upplýsingarnar eru uppfærðar vikulega.

## Nóvember 1999

Hinn 24. nóvember kom út fyrsta hefti *Peningamála*. *Peningamál* eru gefin út ársfjórðungslega og innihalda umfjöllun um efnahags- og peningamál og þróun á fjármálamarkaði auk greina og tölulegra upplýsinga.

## Desember 1999

Í desember fór fram sala á 15% hlut ríkissjóðs í Landsbanka Íslands hf. og Búnaðarbanka Íslands hf. Bréfin voru seld með áskriftar- og útboðsfyrirkomulagi. Söluverðmætið nam tæpum 6 ma.kr.

Bandarísku matsfyrirtækin Moody's Investor Service og Standard & Poor's staðfestu mat sitt á lánshæfi íslenska ríkisins. Lánshæfiseinkunnirnar eru Aa3 og A+ á langtímaskuldbindingum og P-1/A-1+ á skammtímaskuldbindingum í erlendri mynt. Á skuldbindingar í íslenskum krónum fékk ríkið hæstu einkunn, Aaa frá Moody's og einkunnina AA+ frá Standard & Poor's.

Hinn 8. desember voru samþykkt á Alþingi lög nr. 90/1999 um öryggi greiðslufyrirmæla í greiðslukerf-

um. Ákvæði laganna taka til þeirra greiðslukerfa sem rekin eru hér á landi.

Hinn 21. desember voru samþykkt á Alþingi lög nr. 96/1999 um breytingu á lögum nr. 36/1986, um Seðlabanka Íslands, með síðari breytingum. Breytt var 8 gr. laganna, sem fjallar um laust fé, á þann veg að skilgreining á lausu fé lánastofnana var rýmkuð.

Hinn 31. desember tóku gildi nýjar reglur um laust fé bindiskyldra stofnana. Nýju reglurnar byggjast á öðrum grunni en þær eldri og fela í sér að fram fer heildarmat á lausafjáreignum og lausafjárskuldbindingum lánastofnana.

## Janúar 2000

Hinn 1. janúar tóku gildi nýjar reglur um verðtryggingu sparifjár og lánsfjár o.fl. Breytingar voru gerðar á ákvæði um jöfnuð verðtryggðra eigna og skulda lánastofnana. Leyfileg mörk misvægis voru aukin úr 20% í 30% af eigin fé. Ekki voru gerðar breytingar á heimildum til verðtryggingar sparifjár og lánsfjár eins og stefnt hafði verið að samkvæmt reglum bankans frá júní 1995. Lágmarksbinditími verðtryggðra innlána verður áfram 3 ár og lágmarksbinditími verðtryggðra lána 5 ár.

Hinn 1. janúar tók gildi breyting á lögum nr. 36/1986 um Seðlabanka Íslands og fluttist yfirstjórn bankans frá viðskiptaráðherra til forsætisráðherra.

Hinn 1. janúar fékk Greiðslumiðlun hf. Visa Ísland starfsleyfi sem lánastofnun.

Hinn 12. janúar hækkaði Seðlabanki Íslands vexti sína um 0,8 prósentustig.

Hinn 24. janúar birti Seðlabanki Íslands verðbólgu-spá sem gerði ráð fyrir að meðalhækkun verðlags yrði 5% milli árána 1999 og 2000 en hækkun frá upphafi til loka árs 2000 yrði 3,8%. Spáð var að

verðlag á fyrsta ársfjórðungi myndi hækka um 0,9% eða 3,7% á ársgrundvelli.

#### Febrúar 2000

Hinn 1. febrúar tóku gildi nýjar reglur á millibankamarkaði með krónur. Helstu breytingar eru þær að framvegis skuldbinda markaðsaðilar sig til þess að gera tilboð í tilteknum fjárhæðum með lánstíma til 9 og 12 mánaða. Seðlabanki Íslands mun reikna út og birta REIBOR og REIBID til 9 og 12 mánaða.

Hinn 1. febrúar tóku gildi nýjar reglur um viðskipti Seðlabanka Íslands við bindiskyldar lánastofnanir. Meginbreytingar voru að gildandi ákvæði um leiðréttingar á færslumistökum voru felld inn í reglurnar og að tilkynningar um uppboð endurhverfra viðskipta verða birtar vikulega á mánudagsmorgni í stað föstudagskvölds. Þá bættist við nýr skuldabréfaflokkur SLST023/2 sem er hæfur í viðskiptum við Seðlabankann.

Hinn 3. febrúar veitti alþjóðlega matsfyrirtækið Fitch IBCA íslenska ríkinu lánshæfismatið AA- fyrir langtímaskuldbindingar í erlendri mynt, fyrir skammtímaskuldbindingar í erlendri mynt F1+ og fyrir skuldbindingar í innlendri mynt fékk ríkið AAA sem eru hæstu einkunnir sem fyrirtækið gefur.

Hinn 11. febrúar tilkynnti Seðlabanki Íslands hækkun vaxta sinna um 0,3 prósentustig og um vikkun vikmarka gengisstefunnar úr  $\pm 6\%$  í  $\pm 9\%$ .

#### Mars 2000

Hinn 21. mars tóku gildi nýjar reglur um viðskipti á millibankamarkaði í íslenskum krónum. Meginbreytingin á reglunum er sú að sett hefur verið hámarks vaxtabil milli inn- og útlána í tilboðum þátttakenda til eins mánaðar og lengri tíma. Hámarkið er 25 punktar. Ekkert hámarksvaxtabil er skilgreint fyrir viðskipti til skemmri tíma.

Hinn 30. mars veitti viðskiptaráðherra FBA starfsleyfi sem viðskiptabanka skv. 4. gr. laga nr. 113/1996 um viðskiptabanka og sparisjóði.

#### Apríl 2000

Hinn 10. apríl var undirrituð samrunaáætlun Íslandsbanka hf. og FBA hf. sem leiddi til stofnunar nýs félags undir nafninu Íslandsbanki-FBA hf.

#### Máí 2000

Seðlabanki Íslands birti verðbólguþátt sem gerði ráð fyrir að meðalhækkun verðlags yrði 5,5% milli ára 1999 og 2000, en hækkun frá upphafi til loka árs 2000 yrði 5,0%. Spáð var að verðlag á öðrum ársfjórðungi myndi hækka um 1,4% eða 5,7% á ársgrundvelli.

Um miðjan maí tilkynntu tveir af yfirlýstum viðskiptavökum ríkisskuldbréfa Verðbréfaþingi Íslands með eins mánaðar fyrirvara að þeir hygðust hætta viðskiptavakt.

#### Júní 2000

Hinn 2. júní tók Íslandsbanki-FBA hf. formlega til starfa.

Bandaríska matsfyrirtækið Moody's Investors Service gaf Íslandsbanka-FBA hf. einkunnina A2 fyrir langtímaskuldbindingar, Prime-1 fyrir skammtímaskuldbindingar og C fyrir fjárhagslegan styrk.

Hinn 7. júní undirritaði Lánasýsla ríkisins samning, að undangengnu útboði, um samningsbundna viðskiptavakt ríkisverðbréfa við Kaupþing hf., Búnaðarbanka Íslands hf., Íslandsbanka-FBA hf. og Sparisjóðabanka Íslands hf. Frá undirritun samningsins hafa áður nefndir aðilar heimild til að kalla sig viðurkennda viðskiptavaka ríkisverðbréfa. Í samningnum eru skilgreindar skyldur viðskiptavaka varðandi framsetningu tilboða á VPÍ og hámarksbil milli kaup- og söluávöxtunar. Þá mun Lánasýslan greiða viðskiptavökum veltuþóknun fyrir viðskiptavaktina. Í samningnum eru skilgreindir 4 markflokkar ríkisskuldbréfa, þrjú verðtryggðir og einn óverðtryggður. Lánasýslan skuldbatt sig jafnframt til þess að bæta upplýsingagjöf.

Hinn 19. júní hækkaði Seðlabanki Íslands vexti sína um 0,5 prósentustig.

Íbúðalánasjóður gerði samning við Landsbanka Íslands hf. og Búnaðarbanka Íslands hf. um viðskiptavakt með húsbref. Frá undirritun samningsins hafa áður nefndir aðilar heimild til að kalla sig viðurkennda viðskiptavaka með húsbref og húsnæðisbref. Íbúðalánasjóður stóð með sama hætti að vali viðskiptavaka og Lánasýsla ríkisins, og er samningur sjóðsins að öllu leyti hliðstæður samningi Lánasýslunnar. Þá tilkynnti Íbúðalánasjóður að hann myndi framvegis leitast við að miðla með reglubundnum

hætti til markaðarins upplýsingum sem áhrif geta haft á verðmyndun skuldabréfa.

Hinn 30. júní veitti viðskiptaráðherra samþykki sitt fyrir samruna Samvinnusjóðs Íslands hf. og Fjárvangs hf. í Frjálsa fjárfestingarbankann hf. sem er lánastofnun skv. lögum nr.123/1996.

#### Júlí 2000

Hinn 6. júlí tilkynnti Sparisjóðabanki Íslands hf. Seðlabankanum að hann hefði ákveðið að hætta þátttöku á millibankamarkaðnum fyrir gjaldeyri. Uppsögnin tók gildi mánuði síðar.

Hinn 13. júlí var millibankamarkaði með gjaldeyri lokað milli kl. 10 og 12 að ákvörðun viðskiptavakanna á markaðnum. Ákvörðunin var tekin vegna mikilla viðskipta og snöggrar lækkunar á gengi krónunnar um morguninn.

Hinn 18. júlí hófust viðskipti með hlutabréf DeCode Genetics á Nasdaq.

Hinn 18. júlí var tilkynnt um meirihlutakaup Landsbanka Íslands hf. í breska fjárfestingarbankanum The Heritable and General Investment Bank Ltd. (HGI).

Hinn 20. júlí var gengisskráningargvog breytt í ljósi samsetningar utanríkisviðskipta á árinu 1999. Meðfylgjandi tafla sýnir hina nýju vog og breytingu frá fyrri vog.

#### Ágúst 2000

Hinn 8. ágúst hætti Sparisjóðabanki Íslands hf. viðskiptavakt á millibankamarkaði með gjaldeyri.

#### September 2000

Hinn 4. september opnaði danski netbankinn Basisbank sem Íslandsbanki-FBA hf. á fjórðungs hlut í.

Hinn 11. september fjölgaði viðskiptavökum með húsbréf og húsnæðisbréf úr tveimur í fimm þegar Íslandsbanki-FBA hf., Kaupþing hf. og Sparisjóðabanki Íslands hf. bættust í hóp viðskiptavaka. Fyrir voru Búnaðarbanki Íslands hf og Landsbanki Íslands hf.

Hinn 29. september var tilkynnt að Búnaðarbanki Íslands hf. hefði sótt um leyfi yfirvalda bankamála í Lúxemborg til að starfrækja banka þar í landi.

#### Október 2000

Hinn 2. október var lagt fram fjárlagafrumvarp fyrir árið 2001 þar sem gert er ráð fyrir 30 milljarða afgangi ríkissjóðs.

Hinn 13. október beindi ríkisstjórn Íslands tilmælum til bankaráða Búnaðarbanka Íslands hf. og Landsbanka Íslands hf um að hefja viðræður um sameiningu bankanna og að leitað yrði forúrskurðar samkeppnisráðs.

Hinn 20. október tóku gildi breyttar reglur um millibankamarkað með gjaldeyri. Tvær meginbreytingar voru gerðar frá fyrri reglum. Fellt var niður ákvæði sem heimilaði viðskiptavökum að koma sér saman um tímabundna stöðvun viðskipta og lágmarksfjárhæð viðskipta var hækkuð úr einni milljón Bandaríkjadala í eina og hálf milljón Bandaríkjadala.

#### Ný gengisskráningargvog (%)

Byggt á viðskiptum 1999

Lönd	Mynt	Út-	Inn-	Meðal-	Breyting
		flut-	flut-		frá fyrri
		ingsvog	ingsvog	tal	vog
Bandaríkin .....	USD	25,57	24,95	25,26	0,57
Bretland .....	GBP	15,14	13,58	14,36	1,36
Kanada .....	CAD	1,83	1,02	1,42	0,09
Danmörk .....	DKK	8,41	9,37	8,89	0,52
Noregur .....	NOK	6,85	8,37	7,61	0,26
Svíþjóð .....	SEK	2,58	5,57	4,07	0,35
Sviss .....	CHF	3,16	1,06	2,11	-0,39
Evrusvæði .....	EUR	32,21	30,64	31,43	-2,92
Japan .....	JPY	4,25	5,44	4,85	0,16
Norður-Ameríka .....		27,40	25,97	26,68	0,66
Evrópa .....		68,35	68,59	68,47	-0,82
Evrópusambandið .....		58,34	59,16	58,75	-0,69
Japan .....		4,25	5,44	4,85	0,16
Alls .....		100,00	100,00	100,00	0,00